

W. Andelaar

Als geen andere plaats leent Noordwijk zich voor een rondje groen. Met de vuurtoren als middelpunt iets oppikken van wat de natuur te bieden heeft.

Het was wel even wennen. Van het strandje voor het appartement op het eiland Sal, met renvogels en rosse woestijnleeuwerikken voor onze neus, naar het wat verlaten strand van Noordwijk. Van tonijn met koeskoes naar boerenkool met worst. Voor die boerenkool moest ik op mijn groentetuin, onder aan de duinvoet, zijn. Ik zag het daar al direct: er waren kapers op de kust geweest. Van de rij koolplanten stond er nog maar een enkele overeind. De eerste gedachte was dat iemand zich in zijn tuin had vergist. Zoals die oude Noordwijker die een paar rode kolen van het land van een ander meenam, en toen dit was uitgekomen zei: 'o, ik doch dat je ze niet meer noadig ad'. Maar, bij wat nader kijken zag ik in de sneeuw de spitse voetafdrukken van een ree. Bij het door de sneeuwval wat minder voorhanden zijn van voedsel in de duinen, was de boerenkool een welkome aanvulling op het menu geweest. Het was het beest van harte gegund, maar ik moest wel naar de groenteboer.

Het bekijken van diersporen is naar mijn gevoel bij het natuur beleven een wat achtergebleven kindje. Er zijn kasten te vullen met gidsen over dieren en vogels, maar over de sporen die de dieren achterlaten houdt het met een enkele gids van Elsevier en Tirion/Thieme op. Terwijl er toch op dit gebied, speciaal in Noordwijk, veel te beleven valt. Er valt wel niet zoveel sneeuw, maar stuivend zand is er in onze omgeving genoeg. Het lijkt wel of je als natuurbeheerder niet meetelt als je niet in je jaarverslag kan zetten dat je een

stuifplek hebt gecreëerd. Overigens denkt niet iedereen daar positief over. Op de laatste roofvogeldag in Meppel noemde Rob Bijlsma de zogenaamde natuurontwikkeling de grootste bedreiging voor de natuur van dit moment. Het blijft namelijk niet bij het aanleggen alleen. Daarna moeten er steeds beheersmaatregelen worden genomen, wat uiteindelijk tot een soort tuinieren in de natuur gaat leiden. Aldus nog steeds Bijlsma. Anderen denken daar anders over. Een kennis van mij is helemaal weg van het stuivende duin ten noorden van het dorp. Niet omdat hij zich (vanwege zijn professie) als een roepende in de woestijn acht. Nee, hij maakt er schitterende foto's. Hoe je er ook over denkt, in het opgestoven zand zijn de sporen van dieren goed te bekijken. Dat deed in 1967 ook Nico Tinbergen in de duinen van Engeland, en maakte er samen met een ander een heel mooi boekje, met de korte titel Tracks, over. Als een van de grondleggers van de gedragswetenschap bleef het voor Tinbergen niet alleen tot de vaststelling welk dier er was geweest. Het gaat hem in het boekje juist om de vraag *waarom* het dier daar was en wat er plaats vond.

Bij de foto's in het boek staan steeds tekeningen van wat er zich naar zijn mening heeft afgespeeld. Zoals een paar bergeenden, die tussen hen in hun negen jongen door het duin naar het water brachten. En een paar torenvalken, die een spelletje deden met een denappel. Een deel van het boekje is gewijd aan de sporen die vossen hebben achtergelaten. Heel fraai is de foto en de tekening van een vos die een argeloze kokmeeuw te grazen neemt. Kijk, een dergelijk drama zou je op het vulkanische eiland Sal niet kunnen meemaken.

Dat zou je wel op de Noordwijkse trimbaan kunnen gebeuren.